

İktidarın dış politikayı düzenleme tarzı,
giderek daha fazla sorun üretmekte ve ülke çıkarlarını olumsuz etkilemektedir.

“Yeni” dış politika anlayışının iki önemli başlangıç zaafı bulunuyor.

Birincisi

, Türkiye’nin onyıllardır ilmik ilmik örülmüş dış politika ilişkilerini kolayca tersyüz etmenin, sık sık “sil baştan” yapmanın makbul ve makul bir yöntem olarak sunulmaya çalışılmasıdır. Oysa köklü devletlerin iktidarları aşan bir dış politika devamlılığı vardır; bunun karşılığı da güvenilirlik ve itibar olarak alınır. AKP ise, komşularla sıfır sorun diye yola çıkıp İsrail ve Azerbaycan ile çok sorunlu yeni bir dönem açmıştır. Üstelik de ne Filistin sorununda ne de Ermenistan sorununda herhangi bir kazanç elde edememiş ve talip olduğu arabulucuk rollerinde de artık muhatap alınmaz olmuştur.

İkinci

zaaf, iktidarın dış politikayı bir iç politika malzemesi ve bir medya şovu olarak kullanmasının giderek alışkanlık kazanması ve kalıcılılaşmasıdır. Bu, iktidarlara ve temsil ettikleri ülkelere en fazla zarar veren, giderek sorumsuz, hayalci ve maceracı bir kof milliyetçilik gösterisine dönüşme eğilimi taşıyan bir zaaftır. Seçim dönemlerinde dozu artar ve kontrolden çıkma eğilimi gösterir. Mart 2009 seçimlerine 3 ay kala yaratılan Davos olayı; 2010 referandumuna 4 ay kala izin verilen Mavi Marmara olayı; şimdi de genel seçimlere 6 ay kala füze kalkanı üzerinden oluşturulan NATO şovu bunların yakın örnekleridir.

Şimdi de Ege’de karasularının kısmen 12 mile çıkarılmasını Türkiye’nin kabul ettiğine ve heyetler arasında bunun müzakere edildiğine dair haberler Yunan kaynaklarına atfen Türk basınında geçen haftalarda yer almıştır. Bu haberlerin içeriği konusunda ilgili makamlarımız suskunluklarını korumakta, herhangi bir bilgi vermekten kaçınmaktadırlar. Geçen hafta TBMM’de yaptığımız gündem dışı konuşmada sorduğumuz bu soruya Dışişleri Bakanı lütfedip bir açıklama da getirmemiştir. TBMM’nin ve kamuoyunun bilgilendirme hakkı yok sayılmaktadır.

Bilindiği gibi, karasularının genişliğinin 6 milden 12 mile çıkarılması Ege Denizi’ndeki dengeyi tamamen aleyhimize çevirmektedir. Ege’deki açık deniz alanlarının ve üzerindeki hava sahasının aleyhimize daralmasına yol açmakta, güvenliği, serbest geçişlere, kıta sahanlığına,

Ülkemizin araştırma ve sondaj yapmasına ve balıkçılık gibi çeşitli haklarına ilişkin sorunları da beraberinde getirmektedir. Halen Ege'deki kara sularının takriben %43'ü Yunanistan'a, %7'si Türkiye'ye ait bulunmakta, %49'u ise açık deniz statüsünde olmaktadır. Karasularının genişliğinin 12 mile çıkarılması halinde ise Ege'de Yunanistan karasularının toplamı takriben %71'e çıkmakta, açık deniz alanı ise %19'a inmektedir. Türkiye'nin karasuları ise %8 civarında kalmaktadır. Başka bir ifadeyle, Ege " Yunan Gölü" haline gelmektedir. Komşularla sıfır sorun anlayışının -diğer örneklerde de görüldüğü gibi- bu defa Ege'de de yeni sorunlara yol açacağı görülmektedir. Kıbrıs'ta ödünler vererek sözde "iki adım önden" gitmenin nasıl bir fiyaskoyla sonuçlandığından yeterli derslerin alınmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan AKP, NATO zirvesine ilişkin olarak içi boş böbürlenmelerle kamuoyunu oylarken, NATO'nun yeni stratejik konseptinin gündemde yer bulmasını engellemiştir. Zirvenin asıl olayı, daha kısa süre önce Polonya ve Çek Cumhuriyetine konulacak füze savar sistemleri kendisini tehdit edeceği için NATO'ya geri vites yaptıran Rusya'nın yeni NATO stratejisi içine önemli bir aktör olarak dahil edilmesi olmuştur. Böylece, İran'a karşı Türkiye cephe ülkesi olurken, Pakistan, Afganistan, K. Kore ve özellikle de Çin'e karşı yeni cephe ülkesi olma yoluna Rusya girmeye meyletmektedir.

Böylece NATO, hegemonyası zayıflayan ABD'nin yeni savunma stratejisinin küresel örgütüne dönüştürülmektedir. Dünyada hegemonya kaymaları yaşanır ve yeni hegemonya odağı olarak yükselen Çin'e karşı NATO çerçevesinde yeni ittifaklar filizlenirken, Türkiye'nin Çin ile ortak askeri tatbikat yapan bir NATO ülkesi olma tercihini anlamlandırmak zorlaşmaktadır.

Her tarafı birden idare etme yaklaşımının, sıfır soruna değil önceden olmayan sorunlar yaratmaya götürdüğünü iktidarın bir an önce anlamasını diliyoruz.

Oğuz OYAN

İzmir Milletvekili

CHP Genel Başkan Yrd.